

Az informatizálás következő nagy területén helyezkednek el a nyilvános információszolgáltatások. Itt a hagyományos szolgáltatások, illetve intézményeik (könyvtárak és információs központok) fejlesztése mellett az új technikán alapuló új közszolgáltatások létesítése, a szakmai információs szolgáltatásoknak a külföldi szolgáltatókhoz való kapcsolódása, a kulturális-önképző célú informálódás modern hordozóinak elterjesztése, a kereskedelmi szolgáltatások sokasítása, és a háztartások informatizálásának megkezdése a kitűzött cél.

A kutatás-fejlesztés területén gondozni kell, illetve megoldani mindazokat a problémákat, amelyeket az ország informatizálása felvet. Ez azt is jelenti, hogy a K+F irányításában az informatikát alapvető tudományágként kell kezelni, illetve az informatizálással kapcsolatos kutatásokra szakosított intézetet kell létrehozni.

Az elemi, a tanonc- és a középiskolai képzésben el kell érni, hogy a képzési formák végzettjei bánni tudjanak a személyi számítógépekkel, értsék és tudják alkalmazni programellátottságukat. A felsőfokú képzésben minden szakon meg kell ismertetni az adott szaknak megfelelő speciális programrendszereket és szolgáltatásokat.

Az állam feladata, hogy mind az állami, mind a magánszférában kedvező légkört teremtsen az informatizáláshoz. Ehhez a következő dolgokat veheti igénybe:

1. A kommunikációs infrastruktúra rendelkezésre bocsátása, ám a jelenleginél sokkal fejlettebb állapotban (digitalizálás, optikai kábelek, rádióátvitel).

2. Szabványok és különféle szabványdokumentumok közzététele az informatizálás folyamatának egységességét és hatékonyságát biztosítandó.

3. Jogi szabályozás a személyi adatvédelem, az adatátvitel, a speciális (orvosi, biztonsági stb.) információs bázisok vonatkozásában.

Az informatizálás finanszírozásának egésze nem az állam kötelezettsége, de:

► közvetlenül és teljes mértékben „állnia kell” az államigazgatási informatizálás terheit,

► szubvencionálnia kell a társadalom informatizálásával kapcsolatos stratégiai projekteket,

► élnie kell a közvetett eszközök rendszerével (adókedvezmények, kamatcsökkentés, bankgaranciák nyújtása, vámkedvezmények stb.).

Annál több feladata lesz az államnak az informatizálás koordinálásában, amelyet vagy az államigazgatás erre specializált központi szerve fog ellátni, vagy – a kutatóintézet által támogatva – a Minisztertanács mellett működő informatizációs bizottság.

Központi tennivalók: 1. informatizációs alap létesítése a program végrehajtásának megkezdéséhez; 2. a központi kutatóbázis életre hívása; 3. a Minisztertanács mellett működő információs bizottság munkacsoportjainak megszervezése a kiemelkedően fontos informatizálási témák gondozása, szabványdokumentumok készítése és a jogszabályozási munkák elindítása érdekében.

/HINCA, J.: Národný program informatizácie Slovenskej republiky. [Vypracovalo]: Ministerstvo dopravy a spojov Slovenskej republiky. = i, 34. köt. 10. sz. 1992. p.226–228./

(Futala Tibor)

A Cseh Köztársaság állami információs rendszerének architektúrája

1991 elején alakult meg az a kormánybizottság, amelynek feladata a felépítendő állami információs rendszerrel (*státní informační systém = SIS*) kapcsolatos tervezési, fejlesztési és üzemeltetési tennivalók koordinálása lett. Elnöke a gazdasági miniszter, tagjai pedig az államigazgatási főhivatalok képviselői.

A SIS-t az állam közvetlen részvételével lejátszódó információs aktivitások összessége „adja ki”. Jelenlegi késztségében és állapotában azokat a heves mozgásokat tükrözi, amelyek környezetében végbemennek.

1992 folyamán a SIS törvényi-jogszabályi megalapozása került előtérbe. Olyan új törvények és törvényt módosítások születtek (pl. személyi adatok védelme az információs rendszerekben, kereskedelmi törvénykönyv, nyilvántartási törvények), amelyek vagy közvet-

lenül érintik a SIS-t, vagy többé-kevésbé szoros kapcsolatban állnak vele. Kormányhatározat jelent meg a SIS technológiai és információs szabványairól. A Cseh Köztársaság Nemzeti Információs Központján belül SIS-ügynökség alakult.

Elkészült az alaptanulmány a SIS egyes részrendszereinek funkcionális kapcsolódásairól, miközben több ilyen részrendszer jutott el a tervezés stádiumába (az adózás automatizált információs rendszere, a gazdálkodó alanyok regisztere, a járási hivatalok információs rendszere, a földrajzi nevek adatbázisa és a területi azonosító jelek regisztere, a munkaerő-gazdálkodás információs rendszere, foglalkoztatottsági, társadalombiztosítási információs rendszer).

A SIS alanyai a Cseh Köztársaság központi, regionális és helyi államigazgatási szervei. Közvetlen kapcsolatuk van a rendszerhez az önkormányzatoknak, a városi-községi szövetségeknek, a bankoknak, a gazdasági kamaráknak stb.

A SIS architektúrája szempontjából mindenképp a tárcák, a regionális és a helyi államigazgatási szervek információs rendszerei a legfontosabbak. Jelenleg – mint relatívan önállóak – a különféle nyilvántartások működnek a legintenzívebben. Közéjük tartozik:

- ▶ a lakossági nyilvántartás,
- ▶ az ingatlanok nyilvántartása,
- ▶ a kereskedelmi regiszter,
- ▶ a kézműipari vállalkozások regisztere,
- ▶ a hírközlő egységek – fizikai és jogi személyek – regisztere,
- ▶ földrajzi azonosító nyilvántartás.

1993-ban tovább kívánják folytatni a megkezdett munkákat, létre kívánják hozni a SIS segédszerveit (a SIS információs és szolgáltató ügynökségét, a személyi adatok védelmének ügyeletét, a SIS egyes részeit verifikáló bizottságot.)

A SIS irányításában a centralizáltság és a decentralizáltság elve egyaránt érvényesül. A külföldi tapasztalatok is azt mutatják, hogy a SIS – mint egész – számára elengedhetetlen az irányítás és koordináció bizonyos formája. A Cseh Köztársaság körülményeinek figyelembevételével maximális mértékben érvényesült az egyes tárcák önállósága és felelőssége a saját információs rendszereiket illetően. Mindemellett azonban lehetőség van a kapcsolatok és szabályzatok olyan rendszerének kimunkálására, amely az együttműködés, az ésszerűsítés, és bizonyos fokú egységesítés vállalására motivál. Hogy az irányításnak ez a formája realizálódhassék a gyakorlatban, szükség van az említett szervek és eszközök fokozatos létrehozására. Midenesetre: a folyamat komplikált lesz, és soká fog tartani.

/GOLDŠMÍD, I.: Globální architektura státního informačního systému České republiky. = I, 35. köt. 4. sz. 1993. p.86-88./

(Futala Tibor)

Rendezze be könyvtárát a MERABONA vagy TÉKA bútorcsalád elemeiből!

Az alkatrészekből álló rendszer jól alkalmazkodik a rendelkezésre álló tér, az elhelyezésre kerülő állomány kívánalmaihoz.

Raktárakba ajánljuk az

IRINGÓ vagy **MINERCIA**

típusú tömörfa-állványokat.

Kérésükre elvégezzük a helyszíni felmérést, s ennek alapján berendezési javaslat és árajánlat kidolgozását.

Forduljon hozzánk bizalommal!

MEZŐGÉPIPARI KFT.

Üzletszerzőnk: Cavalloni Gyöngyi
1222 Budapest, Csap u. 14/A.
Telefon: 227-0237

9317 SZANY
SZABADSÁG U. 1.
TELEFON: 5, 23
MNB 331-12330